

Raadsvoorstel (Gewijzigd)

Onderwerp

Vaststellen kadernota gebiedsgericht werken

Begrotingswijziging

Datum raadsvergadering

22 november 2011

Aan de gemeenteraad

Voorgesteld wordt:

De kadernota gebiedsgericht werken vast te stellen.

Inleiding

In 2010 heeft de stuurgroep herindeling opdracht gegeven aan de werkgroep visie en kernen om een innovatieve aanpak voor gebiedsgericht werken te ontwikkelen. In 2010 is een start gemaakt met inventariserende gesprekken met externe partners en met een eerste verkenning bij bestuurders en MT.

Begin 2011 is een eerste consultatieronde langs alle partners en betrokkenen binnen het gebiedsgericht werken gedaan in de vorm van de Charette. Spelers zijn: bewoners, bewonersgroepen (wijkcomités, dorpsraden en wijkcommissies), gemeentebestuur (college en raad), externe partners (met name politie, woningbouwcorporaties, welzijnsinstellingen en zorginstellingen) en interne partners (beleidsmedewerkers gemeente).

In juni 2011 is de opbrengst van de Charette verwerkt in het werkdocument kadernota gebiedsgericht werken. Met dit werkdocument is een tweede consultatieronde gemaakt langs alle partners en betrokkenen om te toetsen in hoeverre de voorstellen overeenkomen met de wensen vanuit de eerste consultatie.

Voor u ligt de definitieve versie van de kadernota gebiedsgericht werken (Kadernota), met daarin verwerkt de uitkomsten van het gehele proces en de daarbij behorende consultatierondes. In dit voorstel geven wij nog nadere toelichting op de aandachtspunten die veel in discussie zijn geweest:

- Arrangementen en budgetten
- Gebiedsindeling en schaalgrootte
- Werkwijze en vaststelling gebiedsontwikkelingsprogramma's.

Naar aanleiding van de werksessie van 7 november 2011 is dit voorstel op een aantal punten aangepast. Tijdens deze werksessie is afgesproken dat de fracties schriftelijk konden reageren. In de nieuwe bijlage zijn de binnengekomen reacties van de fracties gebundeld en van commentaar voorzien. Tevens is in deze bijlage aangegeven op welke onderdelen de Kadernota wordt aangepast. In bijgevoegd raadsbesluit zijn de punten daar waar relevant aangepast. Hieronder volgt een toelichting op de wijzigingen van de Kadernota.

Werksessie

Portefeuillehouder

Jaap Verkroost

Organisatieonderdeel

gebiedsgericht werken

Opsteller

Jacobine Klijberg/Wieke van Mourik

Agendanummer

14

Registratie nummer

Toelichting wijziging Kadernota

De Kadernota wordt naar aanleiding van de reacties van de fracties gewijzigd. Het is de bedoeling om na vaststelling van de Kadernota een publieksversie te maken van de hoofdlijnen van de Kadernota specifiek voor de doelgroep bewonersorganisaties.

Naast diverse tekstuele wijzigingen betreffen de wijzigingen de volgende onderdelen:

- a) Indeling en toekenning organisatiebudget bewonersorganisaties
- b) Relatie bewonersplatformen en werkgroepen leefbaarheid en veiligheid
- c) Convenanten op basis van participatiegraad

Indeling en toekenning organisatiebudget bewonersorganisaties

Het uitgangspunt is dat de indeling van de bewonersorganisaties die nu bestaat niet wijzigt en de bewonersorganisaties in de huidige vorm blijven bestaan. Dit betekent dat bewonersorganisaties met minder dan 400 inwoners ook mogen blijven bestaan. Het samengaan van bewonersorganisaties zal wel worden gestimuleerd door in dat geval eenmalig een startbijdrage uit het centrale leefbaarheidsbudget toe te kennen. Het opnemen van een minimaal aantal inwoners is bedoeld om het eventueel uiteenvallen van bewonersorganisaties te ontmoedigen.

In de Kadernota wordt nu een organisatiebudget toegekend op basis van het aantal huishoudens met als enige verdeling meer of minder dan 900 huishoudens. Het werken met zowel inwonersaantallen als aantal huishoudens werkt verwarrend. Tevens stimuleert de gekozen verdeling het uiteenvallen van bewonersorganisaties in plaats van ontmoedigen, doordat twee bewonersorganisaties met 500 huishoudens meer krijgen dan 1 bewonersorganisatie met 1.100 huishoudens. Het is wenselijk hierop te corrigeren.

De Kadernota zal worden gewijzigd door op te nemen dat de huidige indeling prevaleert en dat bewonersorganisaties mogen blijven bestaan. Wel zal worden opgenomen dat het samengaan, zal worden gestimuleerd door het verstrekken van een eenmalige startbijdrage. Tevens zal het organisatiebudget worden aangepast door deze niet meer te baseren op het aantal huishoudens, maar op het aantal inwoners. Tevens zal de staffel als volgt worden gewijzigd en uitgebreid:

- € 750 Tot 400 inwoners
- € 1.000 Van 400 inwoners tot 1.000 inwoners
- € 1.250 Van 1.000 tot 2000 inwoners
- € 1.500 Vanaf 2.000 inwoners

Met het vaststellen van de Kadernota is het organisatiebudget geen subsidie meer, maar wordt de samenwerking en financiering vastgelegd in het convenant. In het raadsbesluit zal nog expliciet worden toegevoegd dat de Kadernota in de plaats komt van het subsidieprogramma voormalige gemeente Maarssen deel III, onderdeel waarderingssubsidies en incidentele subsidies, onderdeel subsidie wijkgericht werken. De mogelijkheid waarderingssubsidie voor de wijkcommissies uit de voormalige gemeente Maarssen en incidentele subsidies wijkgericht werken aan te vragen op basis van dit subsidieprogramma zal na vaststelling van de Kadernota komen te vervallen en uit het subsidieprogramma gehaald worden.

Relatie bewonersplatformen en werkgroepen leefbaarheid en veiligheid

Het blijkt dat de bewonersplatformen qua indeling afwijken van de gekozen indeling van de werkgroepen leefbaarheid en veiligheid. De werkgroep leefbaarheid en veiligheid is ingedeeld op basis van de gebiedslogica van de strategische partners, zoals politie en woningbouwcorporaties.

Deze indeling prevaleert boven een geografische indeling. Ook houdt deze indeling meer rekening met verschil in leefbaarheidsproblemen in grotere kernen ten opzichte van kleinere kernen. De indeling van de bewonersplatformen is zoveel mogelijk aangesloten op de indeling van de werkgroepen leefbaarheid en veiligheid, maar hoeft geen rekening te houden met de gebiedslogica van de strategische partners. Deze indeling houdt het meest rekening met overeenkomsten in leefbaarheidsproblemen in de verschillende kernen.

Een afvaardiging van de bewonersplatformen zal aangesloten worden op de werkgroepen leefbaarheid en veiligheid door minimaal 1 keer per jaar een afvaardiging uit het bewonersplatform in de betrokken werkgroep leefbaarheid en veiligheid uit te nodigen. Tevens zal worden toegevoegd de mogelijkheid om op oproepbasis afgevaardigden van bewonersgroepen als adviseurs te laten deelnemen aan de stuurgroep. De voorzitter is de uitnodigende partij.

Convenanten op basis van participatiegraad

Het is de bedoeling om na het vaststellen van de Kadernota de samenwerking vast te leggen in convenanten. Wij betrachten daarin maatwerk. Bij het weghalen van de arrangementen, is ook de participatieve rol van bewonersorganisaties bij de totstandkoming van gebiedsontwikkelingsplannen verdwenen. De rol van bewonersorganisaties zal opnieuw worden beschreven door het opnemen van 3 convenanten, waaruit gekozen kan worden. Niet met elke bewonersgroep sluit de gemeente hetzelfde convenant af. De één wil en kan meer dan de ander. Om te voorkomen dat er straks veertig verschillende convenanten liggen, stellen we voor om drie basistypen te hanteren, waarin de mate van verantwoordelijkheid die men wil nemen, leidend is. Het uitgangspunt is om te stimuleren dat bewonersorganisaties uiteindelijk de hoogste graad van participatie bereiken. De gebiedsregisseurs hebben hierbij een belangrijke rol.

Onderstaande basistypen convenanten zijn in onderstaand schema uitgewerkt en worden toegevoegd. Aan de convenantskeuze zit geen koppeling meer tussen hoogte organisatiebudget en wel/geen rol besteding centraal leefbaarheidsbudget.

	Hart en Ziel arrangement (hoogste participatiegraad: co- productie)	Handen en Voeten arrangement (gemiddelde participatiegraad: adviseren)	Ogen en Oren arrangement (laagste participatiegraad: informereren)
Visie	De georganiseerde bewonersgroepen zijn een partner bij het opstellen van gebiedsvisies en uitvoeringsplannen . De visie is een coproductie tussen gemeente en georganiseerde bewoners. Ze stellen gezamenlijk een plan van aanpak op voor de uitvoering van (onderdelen van) de visie.	De georganiseerde bewonersgroepen worden betrokken, praten mee en denken mee over de gebiedsvisie en de uitvoeringsplannen . De gebiedsregisseur is trekker. Ze werken mee aan de uitvoering, waar mogelijk en zinvol.	De georganiseerde bewonersgroep en de gemeente houden elkaar op de hoogte van wat er speelt in de wijk en zij monitoren leefbaarheid en beheer. Vanuit die rol worden zij betrokken bij de gebiedsvisie en de uitvoeringsplannen. De gebiedsregisseur is de trekker van het ontwikkelen van de visie en houdt de bewoners op de hoogte van de ontwikkelingen hieromtrent. Deze bewonersgroep zet zich actief in voor de leefbaarheid en veiligheid door (kleine) initiatieven. Zij worden hierin ondersteund door de gemeente.

Toelichting

Arrangementen en budgetten:

Over de budgetverdeling is uitvoerig gesproken met alle betrokkenen. De wensen met betrekking tot de budgetten waren divers, maar hadden wel een gemeenschappelijke noemer. Deze gemeenschappelijke noemer is de wens voor een klein budget voor organisatiekosten en een centraal leefbaarheidsbudget voor grotere activiteiten en initiatieven.

Met betrekking tot het centrale leefbaarheidsbudget hebben de bewonersgroepen aangegeven dat zij geen rol willen spelen in de verdeling van het budget. Met andere woorden, zij willen er wel gebruik van maken maar zij willen niet verantwoordelijk zijn voor de selectie van de aanvragen. De toekenning van de budgetten zal daarom gedaan worden aan de hand van de spelregels die in de kadernota genoemd zijn. De werkgroepen leefbaarheid en veiligheid doen de screening/advisering en het college beslist.

Voor alle bewonersinitiatieven geldt dat eerst gezocht zal worden naar mogelijkheden om dit via bestaande beheerplannen en via reguliere budgetten in te vullen. Zodoende kan het centrale leefbaarheidsbudget ingezet worden voor vernieuwing, experimenten, meerwaarde en extra's. Kortom, wij zullen vanaf 2012 werken met een organisatiebudget per wijk en een centraal leefbaarheidsbudget voor alle wijken. Hiermee komen alle arrangementen genoemd in het werkdocument te vervallen.

Gebiedsindeling en schaalgrootte:

Tijdens de Charette kwam naar voren dat de bewonersgroepen zich goed voelen bij de huidige indeling van de wijken en kernen. Bij nadere bestudering is er toch een aantal gebieden naar voren gekomen die maatwerk verdienen. Ook de kleine buurtschappen moeten weten bij welk gebied zij horen. Daarom is in de kadernota opgenomen dat er een minimale eis moet zijn voor het vormen van een nieuwe wijk. Deze eis is: de wijk moet minimaal 400 inwoners hebben en moet een geografische en historische eenheid zijn.

Daarnaast sluit de voorliggende kadernota geen gebieden meer uit van gebiedsgericht werken. Met andere woorden, ook agrarische gebieden, recreatiegebieden en bedrijventerreinen horen wel degelijk bij een integrale visie op het gebied.

Werkwijze en vaststelling gebiedsontwikkelingsprogramma's:

Er zijn veel vragen naar de manier waarop gebiedsanalyses en gebiedsvisies en uitvoeringsprogramma's tot stand moeten komen. De format in de bijlage tracht hier antwoord op te geven. We maken een onderscheid tussen kernen die kleiner zijn dan ca. 4000 inwoners en kernen die groter zijn dan ca. 4000 inwoners. Voor de kleine kernen wordt een dorpsontwikkelingsplan geschreven (DOP). En voor de grote kernen wordt een gebiedsontwikkelingsprogramma (GOP) geschreven. Zowel een DOP als een GOP bestaat uit een analyse, een visie en een uitvoeringsplan. Bestaande dorpsplannen worden als bouwsteen opgenomen in deze systematiek. De looptijd van de DOP's en GOP's is 5 jaar. Daarnaast wordt er elk jaar een actieplan per wijk voor de korte termijn zaken opgesteld.

De gebiedsvisies en dorpsvisies worden ter vaststelling aan de raad aangeboden. De uitvoeringsprogramma's worden vastgesteld door het college. De GOP's en DOP's zijn richtinggevend voor de interventies in het desbetreffende gebied.

Argumenten om de kadernota vast te stellen zijn:

1. Er is draagvlak bij alle partijen die via een intensieve raadpleging bij deze kadernota zijn betrokken.
2. De kadernota geeft invulling aan de wens om de fysieke en sociale leefbaarheid in de wijken en kernen van de gemeente Stichtse Vecht te behouden of te verbeteren.
3. De kadernota geeft invulling aan de wens om de eigen verantwoordelijkheid, creativiteit en kracht van inwoners te benutten.
4. De kadernota voorziet in maatwerk om op die manier de eigenheid en identiteit van de wijken en kernen in de gemeente Stichtse Vecht te behouden.
5. De gebiedsgerichte werkwijze zorgt voor verkleining van de afstand tussen inwoner en overheid.

Millenniumdoelen

Het college vat onder het thema duurzaamheid drie aspecten: milieu, mensen, economische voorspoed (ofwel: Planet, People, Profit). Het thema 'mensen' wordt daarbij uitgelegd als: sociale cohesie en betrokkenheid versterken. Het gebiedsgericht werken is een manier van werken die vanuit inwoners en overige betrokkenen vormgeeft aan de leefbaarheid van een kern. Gebiedsgericht werken is daarmee een uitwerking van het aspect 'mensen' van het duurzaamheidsbeleid.

Uitvoering

De nieuwe gebiedsgerichte aanpak gaat per 1 januari 2012 van start. In de loop van het jaar zullen we monitoren hoe de ingezette structuren en instrumenten werken en eventueel nog wat bijsturen. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt primair bij de stuurgroep leefbaarheid en veiligheid.

In het samenspel tussen de gebiedswethouder en de vak/projectwethouder is de vakwethouder leidend op de inhoud en de gebiedswethouder ondersteunend in het proces. De portefeuillehouder gebiedsgericht werken is bestuurlijk opdrachtgever voor de gebiedsontwikkelingsprogramma's.

Loenen aan de Vecht, 16 november 2011
Burgemeester en wethouders van Stichtse Vecht

gemeentesecretaris

burgemeester